

Warszawa, 16 lutego 2022 r.

Pandemia spowolniła automatyzację gospodarki UE, ale jednocześnie zwiększyła świadomość pozytywnej roli robotów

Na każde 10 tys. pracowników w przetwórstwie przemysłowym w Polsce przypada 42 roboty przemysłowe. W najbardziej zrobotyzowanej w Europie Szwecji ten współczynnik wynosi aż 261,8. Pandemia COVID-19 spowolniła robotyzację europejskiej gospodarki. W porównaniu do rekordowego 2018 r., liczba nowo instalowanych robotów przemysłowych w UE spadła w 2020 r. o 27 proc. W Polsce szczególnie wyraźny spadek nastąpił w branży motoryzacyjnej, w której w 2020 r. zainstalowano o 42,2 proc. mniej nowych robotów przemysłowych w porównaniu do 2019 r. Te spadki można wiązać w dużej mierze z fazami cyklu koniunkturalnego, w których znalazły się gospodarki krajów UE oraz dużą niepewnością gospodarczą, jakiej doświadczały firmy w ostatnich kilkunastu miesiącach. Pandemia wpłynęła za to na wzrost świadomości przedsiębiorstw w zakresie pozytywnej roli robotyzacji i automatyzacji – wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Czy pandemia przyspieszyła robotyzację?”.

Z przeprowadzonych przez PIE wywiadów pogłębionych z osobami na stanowiskach kierowniczych w badanych firmach wynika, że przedsiębiorstwa zwiększające wykorzystanie robotów przemysłowych będą także zwiększały zatrudnienie. Robotyzacja podnosi produktywność i konkurencyjność przedsiębiorstw oraz przekłada się na większą liczbę zamówień. Co szczególnie istotne, jak wskazują badani, pracownicy, którzy zostali zastąpieni przez roboty są albo doszkalani przed przejściem na stanowiska wymagające większych umiejętności, albo są przesuwani na inne, np. nadzorcze. Ważnym wątkiem pojawiającym się w wypowiedziach badanych jest zmiana struktury zatrudnienia. Robotyzacja sprawia bowiem, że firmy zgłaszają zapotrzebowanie na lepiej wykwalifikowanych pracowników, zmniejsza się natomiast zapotrzebowanie na pracowników o mniejszych kwalifikacjach – mówi Ignacy Świącicki, kierownik zespołu gospodarki cyfrowej w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

UE automatyzuje się wolniej, ale Chiny ratują popyt na roboty

W 2020 r. w Europie spadek liczby nowych robotów odnotowano we wszystkich krajach za wyjątkiem Węgier. Ponieważ w wielu przypadkach był to kolejny rok z rzędu, w którym liczba zamówień spadała, można przyjąć, że pandemia COVID-19 nie jest główną przyczyną zarejestrowanej zmiany, a istotną rolę odgrywa faza cyklu koniunkturalnego, w której znajduje się dany kraj.

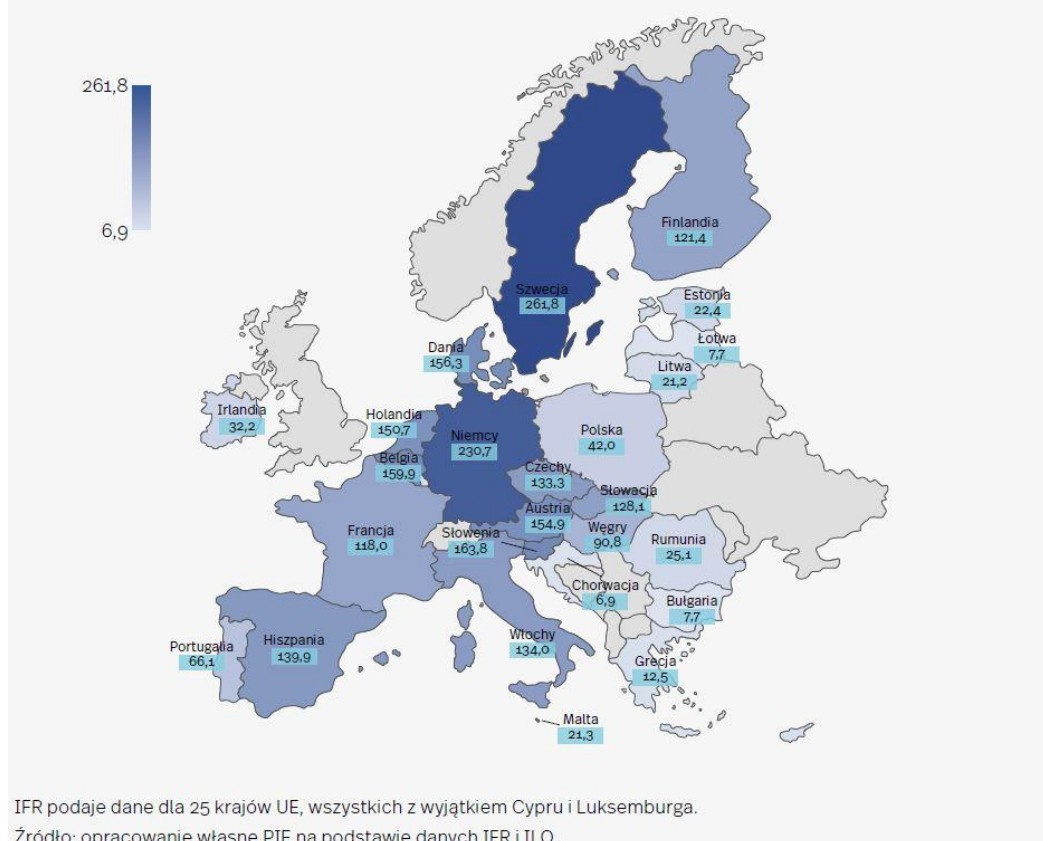
W skali całej UE spadek wyniósł ok. 20 proc. w stosunku do 2019 r. i aż 28 proc. w porównaniu do rekordowego 2018 r. W Polsce szczyt zamówień miał miejsce w 2019 r., a ich liczba w 2020 r. była niższa o niemal 25 proc. Z kolei w skali całego świata liczba instalowanych robotów wzrosła – co wynika przede wszystkim z zamówień składanych przez chińskie fabryki. Zwiększenie liczby zamówień na roboty w tym kraju, wynikające

z szybszego odbicia gospodarczego, przewyższyło sumaryczny spadek we wszystkich pozostałych państwach świata.

Silny przemysł zwiększa potencjał automatyzacji gospodarki

Głównym odbiorcą robotów przemysłowych jest wykorzystująca je na największą skalę branża przetwórstwa przemysłowego. W Polsce w dziale przetwórstwa przemysłowego wykorzystywane są średnio 42 roboty przemysłowe na 10 tys. pracowników i zajmujemy pod tym względem 16. miejsce w UE, a przed nami są nie tylko największe kraje UE, ale również pozostałe kraje Grupy Wyszehradzkiej (V4). Przyczyną takiego stanu rzeczy jest specyfika polskiego przemysłu – przyciągającego inwestorów niskimi kosztami pracy oraz zajmującego inne etapy łańcucha wartości niż dysponujący silnym przemysłem motoryzacyjnym nasi południowi sąsiedzi.

▸ Mapa 1. Robotyzacja w Unii Europejskiej. Liczba robotów na 10 tys. pracowników przetwórstwa przemysłowego w 2020 r.

Najbardziej zrobotyzowaną branżą w polskim przemyśle jest produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (177,8 robota na 10 tys. pracowników). Zwiększa się również liczba robotów w branży motoryzacyjnej (obecnie 165,5 robota na 10 tys. pracowników). Bardzo szybko robotyzuje się też przemysł farmaceutyczny (obecnie 111 robotów na 10 tys. pracowników), który jest wyjątkowy, gdyż można w nim zaobserwować szybkie tempo

robotyzacji przy już dziś wysokiej wartości liczby robotów w przeliczeniu na liczbę pracowników.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl